

Ekonomisk månadsuppföljning för nämnden
för utbildning, kultur och fritid per juni 2024

8

2024UKFN73

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum
2024-08-19

Diarienummer
2024UKFN73 042

Ekonomisk månadsuppföljning för nämnden för utbildning, kultur och fritid per juni 2024

Förslag till beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid godkänner prognos per juni 2024 och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra åtgärder för en ekonomi i balans.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognosen och nämnden för utbildning, kultur och fritids beslut.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en negativ avvikelse om 7,1 mnkr vilket är en förbättring jämfört med marsprognosen om 3,1 mnkr.

Förskolan prognostiserar ett överskott till följd av färre elever än budgeterat medan grundskolan visar underskott då skoleenheterna har svårt att anpassa kostnadsnivån till minskande elevtal och anslagen budget.

Budgeten för investeringar inkluderar kommunfullmäktiges beslut den 27 mars om ombudgetering av investeringar med anledning av 2023 års bokslut. Prognosen för årets investeringar uppgår till 16 mnkr vilket är 0,5 mnkr lägre än budgeterat.

I dokumentet *Månadsprognos per juni 2024, nämnden för utbildning, kultur och fritid* redovisas prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder för 2024.

Inom nämnden för utbildning kultur och fritids ansvarsområde finns ett sammantaget prognostiserat underskott. Ett arbete pågår för de verksamheter som visar underskott för att nå en ekonomi i balans.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet redovisar ekonomiska prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 19 augusti 2024
- Månadsprognos per juni 2024, nämnden för utbildning, kultur och fritid

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Juniprognos 2024

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Innehållsförteckning

Nämnden för utbildning, kultur och fritid	3
Driftsredovisning.....	3
Åtgärder	5
Investeringsredovisning.....	7

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Driftsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Nämnden för utbildning, kultur och fritids reserv	0	0	0	0
Sektorledning	16 196	14 796	-1 400	14 924
Förskola	304 004	311 004	7 000	301 988
Grundskola	722 550	710 250	-12 300	734 842
Gymnasium	224 697	224 697	0	214 732
Elevhälsa och utveckling	47 935	47 435	-500	45 499
Kultur och fritid	119 899	119 999	100	118 341
Nettokostnad	1 435 281	1 428 181	-7 100	1 430 326

Nämnden för utbildning, kultur och fritid prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 7,1 mnkr, motsvarande 0,5 procent av nämndens nettobudget.

Prognosen är en förbättring mot föregående prognos med 3,1 mnkr.

Sektorns underskott utgörs till stor del av grundskoleenheternas negativa budgetavvikelse. I övrigt finns såväl överskott som underskott inom sektorn.

Sektorledning

Sektorledning prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 1,4 mnkr, motsvarande 9,5 procent av nettobudget. Underskottet förklaras främst av ökade kostnader i samband med införandet av nytt elevadministrativt system, minskat generellt statsbidrag för skolval samt förstärkt ledningsresurs.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 7 mnkr, motsvarande 2,2 procent av verksamhetens nettobudget. Barnantalet beräknas bli ca 105 färre än budgeterat inom samtliga verksamhetsformer inom både kommunal och enskild regi. Det finns dock en osäkerhet kring höstterminens barnantal. Utifrån det prognostiserade barnantalet borde verksamheten redovisa en positiv budgetavvikelse om 10,7 mnkr, om total kostnadseffektivitet hade uppnåtts samt om alla barn hade haft samma behov.

De kommunala förskoleenheterna har ca 65 färre inskrivna barn än budgeterat, vilket motsvarar ett centralt överskott om 4,9 mnkr. Förskoleenheternas budget justeras utifrån inskrivna barn och prognostiserar ett underskott om 2,5 mnkr. Flera enheter förväntas ha ett betydligt lägre barnantal till hösten och har inte möjlighet att anpassa organisationen fullt ut då det väntas fler barn till vårterminen nästkommande år. Pedagogisk omsorg prognostiserar ett överskott om 1 mnkr och beräknas ha 15 färre inskrivna barn än budgeterat. Öppna förskolan redovisar ett överskott om 0,1 mnkr då koordinatortjänst tillsättes först i juli för familjecentralen. Köpta och sålda platser prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 1,5 mnkr på grund av ca 25 färre barn än budgeterat.

Antalet köpta platser för barn med särskilda behov har ökat vilket bidrar till en lägre prognos i relation till barnantal. Vidare prognostiserar administration och ledning ett överskott om 2 mnkr med anledning av vakanta tjänster samt återhållsamhet gällande centrala budgetposter.

Verksamheten har inte budget för omsorg på obekvämtid och i dagsläget har två familjer om totalt tre barn ansökt och beviljats omsorg i hemmet. Kostnaden beräknas bli ca 200 tkr totalt för 2024, det råder dock en stor osäkerhet kring efterfrågan framöver.

Grundskoleverksamhet

Grundskoleverksamheten prognostiserar en negativ avvikelse om 12,3 mnkr, motsvarande 1,7 procent av verksamhetens nettobudget. Prognosen är förbättrad med 1,3 mnkr sedan föregående prognos. Det är ca 10 färre elever i årskurs F-9, men ca 50 fler elever i fritidshem, i både kommunal och enskild regi. Detta innebär en negativ avvikelse mot budget om 1,3 mnkr. Samtidigt genererar fler elever i kommunala fritidshem högre intäkter om 0,8 mnkr.

Skolenheternas totala underskott uppgår till 12,5 mnkr, varav 5,1 mnkr tillhör Rävlandaskolan och 3,4 tillhör Landvetterskolan. Det beror främst på en för stor personalorganisation i förhållande till antal elever. Underskottet beror även på extra resurser för elever med särskilda behov, utöver budget, samt få elever i klasserna för årskurs F-6. Härrydaskolan prognostiserar underskott om 1,4 mnkr. Centrala budgetposter om 2,5 mnkr planeras ej att tas i anspråk i syfte att täcka delar av skolenheternas underskott, men extra tillskott för elever med stora behov är utdelade över budget om 1,7 mnkr. Till följd av grundskolornas underskott prognostiserar verksamheten att få betala ut extra ersättning till fristående regi om sammanlagt 1 mnkr.

Kostnaderna för skolskjuts inklusive resor mellan enheterna under skoldagen prognostiseras att överskrida budget med 1,6 mnkr. Anpassad grundskola prognostiserar nu en positiv budgetavvikelse om 1,7 mnkr på grund av färre köpta platser.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamheten prognostiserar ingen avvikelse mot budget och oförändrad sedan förra prognosen. Elevantalet hemmahörande i Härryda kommun beräknas bli ca 65 färre i jämförelse med budgeterat, men då antagningen för höstterminen inte är helt klar råder viss osäkerhet. Inom verksamheten återfinns både under- och överskott. För Hulebäcksgymnasiet prognostiseras ett underskott om 8,2 mnkr då det antagits fler elever än budgeterat, vilket innebär ökade kostnader för både personal och läromedel. Det är även fler elever på introduktionsprogrammen där kostnaden per elev är högre än genomsnittet. Fler elever på Hulebäck innebär också att det säljs fler och köps färre platser jämfört med budget, vilket innebär ett överskott för sålda/köpta platser om 8,2 mnkr. Kostnader för skolskjuts beräknas bli 0,9 mnkr lägre än budgeterat. Anpassad gymnasieskola lämnar en negativ prognos om 0,9 mnkr, då elevantalet ökar. Budgeten för anpassad gymnasieskola har förstärkts med 5,9 mnkr inför året genom en omfördelning från budgeten för köpt/såld regi. I prognosen är en kostnad för anpassning av lokaler, som används för LSS-verksamheten, inräknad

om 2,3 mnkr vilken är osäker.

Elevhälsa och utveckling

Elevhälsa och utveckling prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 0,5 mnkr, motsvarande 1,1 procent av verksamhetens budget. Stöd och ledning prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr, vilket beror på kostnader för viss utökning av en tjänst, kostnader för Rävlanda trädgård som saknar finansiering samt kompetensutveckling. Centrum för flerspråkigt lärande prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 0,5 mnkr på grund av något ökat behov av studiehandledning och modersmål. Ökad studiehandledning beror främst på fler elever med skolsvårigheter samt utökad rätt till studiehandledning för elever i högstadiet. Barn- och elevhälsa prognostiserar en positiv budgetavvikelse om 0,6 mnkr på grund av erhållna statsbidrag och vakanser.

Kultur och fritid

Kultur- och fritidsverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 0,1 mnkr, motsvarande 0,1 procent av verksamhetens nettobudget, till följd av generell återhållsamhet.

Barn- och elevantal

Verksamhet	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Förskola	2 361	2 256	-105
Grundskola	6 001	6 010	9
Gymnasiet	1 888	1 825	-63

Åtgärder

Sektorledning

Kostnaden avseende införandeprojektet av det elevadministrativa systemet är av engångskaraktär och ingen åtgärd förutom en generell återhållsamhet planeras.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten fortsätter att arbeta aktivt med att skapa förståelse och ansvarstagande över budgetprocessen. Det sker bland annat genom månatliga organisationsmöten med verksamhetschef, rektorer och stödfunktioner.

Rektorena hjälper varandra kollegialt vilket har bidragit till en större förståelse för varandras utmaningar. Verksamhetschef närvarar en gång per termin på respektive rektors ekonomiuppföljning samt oftare vid behov vilket har bidragit till ökad delaktighet och genererar en tydligare ekonomistyrning.

Förskoleverksamheten har under ett år arbetat med strategisk personalplanering. Schemaläggning, pedagogernas uppdrag och barnens vistelsetid bakas ihop i ett verksamhetssystem som hjälper till att arbeta mer anpassat efter barnen och skapar förutsättningar för pedagogernas arbetsmiljö. En annan effekt är en mer kostnadseffektiv organisation.

Ett stort fokusområde för rektorsgruppen är framtidens kompetensutmaning i

kombination med minskat barnantal. Det ställer krav på rektorerna att aktivt arbeta med sin organisation och bemanning. Det har identifierats ett ökat behov av samarbete mellan enheter för att behålla kompetensen inom kommunen och låna pedagoger mellan varandra under perioder när ekonomin kräver en stramare bemanning.

Grundskoleverksamhet

Grundskolan fortsätter arbetet med att anpassa organisationen efter det minskande elevantalet. Det innebär att minska personalkostnader i första hand på de skolorna där behovet finns. Enstaka skolor prognostiserar ett betydande underskott. En utmaning är den begränsade flexibiliteten när det gäller tillsvidareanställda, vilka inte kan avslutas i samma takt som organisationen behöver förändras. Dessutom är minskningen inte jämn över åren utan fluktuerar över tid. En stor del av årets totala underskott tillhör vårterminen 2024 och är en följd av skolornas organisation under läsåret 2023-2024. Rektorerna arbetar tillsammans med verksamhetschefen utifrån en långsiktig handlingsplan för att successivt minska det prognostiserade underskottet. Under året ska grundskolan fortsätta med ett utvecklingsarbete inom rektorsgruppen, liknande det framgångsrika arbete som bedrivs inom förskolan. Rektorerna möts i mindre grupper för att tillsammans med verksamhetschefen och stödfunktioner öka transparensen mellan enheterna. Fokus ligger på att identifiera och adressera utmaningar samt framgångsfaktorer, särskilt inom områden som personalekonomi och planering av skolans organisation. Detta initiativ syftar till att stärka samarbetet och utbytet av bästa praxis mellan enheterna för en mer hållbar och effektiv skolverksamhet. Som en del av detta stöds rektorerna av en senior rektor för att skapa en hållbar organisation inom budgetram. Alla skolor som prognostiserar ett budgetöverskridande om två procent ska ta fram en handlingsplan med åtgärder för att nå en budget i balans. För att hantera små skolenheter, där det är svårt att rymma grundbemanningen inom enhetens budget, krävs strategiskt tänkande och flexibilitet. En möjlig strategi kan vara att intensifiera samarbetet med andra enheter och dela på kostnader. På längre sikt kan det vara nödvändigt att överväga att skapa större skolenheter med mindre antal rektorer för att upprätthålla en ekonomiskt hållbar verksamhet.

Gymnasieverksamhet

Gymnasieverksamhetens utökning av antalet utbildningsplatser har gett förväntat resultat. Med anledning av det ökade elevantalet och en omorganisation av arbetsuppgifter mellan sektorchef och verksamhetschef återförs tjänsten som utvecklingsledare med en omfattning av 50 procent. En budgetpost för anpassningar av lokaler och personella resurser för korttidstillsyn för skolorngdom över tolv år inom ramen för LSS upprättas. Trots utökningar har gymnasieverksamheten en budget i balans.

Elevhälsa och utveckling

På grund av lägre prognostiserade intäkter från Migrationsverket för asylsökande elever samt för mottagandet av personer på flykt från Ukraina kommer Centrum för flerspråkigt lärande att anpassa sin organisation med ett par tjänster till höstterminen.

Kultur och fritid

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar med att anpassa sin organisation och generell återhållsamhet samt se över antalet vakanta tjänster.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Bokslut 2023
Sektorsledning	1 100	1 100	0	0
Förskola	3 114	3 114	0	2 004
Grundskola	7 151	7 151	0	4 473
Gymnasium	2 085	2 085	0	2 015
Elevhälsa och utveckling	100	100	0	0
Kultur och fritid	2 380	2 880	500	809
Nettoutgift	15 930	16 430	500	9 301

Sektorn prognostiserar en avvikelse mot budget om 0,5 mnkr avseende investeringar. För att möta ny lagstiftning och politiska mål för hållbarhet köps ytterligare källsorteringskärl in till sektorns verksamheter.

Förskolan fortsätter sitt arbete för att uppnå likvärdig standard avseende arbetsmiljö och utemiljö på förskolorna. Verksamheten gör även investeringar för att höja standarden i samband med renovering av förskolor genom utbyte av äldre möbler och lekutrustning.

Grundskolans investeringar avser möbler och teknisk utrustning samt fortsatt utrustande av Fagerhultsskolan.

Gymnasiets investeringar avser möbler för en bra fysisk arbetsmiljö för både personal och elever. Fortsatt satsning görs på teknisk utrustning för undervisning samt ljud-/högtalarsystem som både kan användas för undervisning men även för att nå ut med direktinformation.

Kultur och fritids investeringsbudget planeras att användas till konstförvaring och teknisk utrustning till kulturhusen. Budget för inventarier till den nya idrottshallen i Mölnlycke beräknas inte nyttjas fullt ut.